

Locatie: Hanzeweg 8 Lochem

Aanwezig: J.A.M. Giesen (voorzitter), C.J. Frank, A.G.J. Klein – Jansen, H. Hietbrink, B. Overbeek, V.C. Sleebe, en A. de Bert (secretaris).

Gasten: M. Haitink (monumentencoach), W. Weijkamp (Gelders Genootschap) en J. te Winkel (Gelders Genootschap)

Afwezig: -

1. Opening / mededelingen

De heer Giesen opent de vergadering en heet de gasten welkom. De heer Weijkamp zal een presentatie geven over erfgoed in de Omgevingswet. Mevrouw Te Winkel zal de commissie bijpraten over het regionale project “Een nieuwe tijd! Wederopbouw in de Achterhoek”.

2. Verslag vergadering 19 november 2018

Onder agendapunt 3 ontbreekt het woord *verplicht*. “Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening is het zelfs **verplicht** om erfgoed mee te nemen als een van de afwegingskaders bij ruimtelijke ontwikkelingen”.

Het verslag van de commissievergadering van 19 november 2018 wordt verder ongewijzigd vastgesteld.

Naar aanleiding van het verslag:

- *Molenromp Reudinkterrein*: De heer Haitink heeft een aantal maal contact gehad met de projectontwikkelaar. Deze is de mogelijkheden voor behoud en integratie van de molenromp in het nieuwbouwplan voor het Reudinkterrein aan het verkennen. Mevrouw Overbeek geeft aan dat het stedenbouwkundig plan onlangs in welstand is besproken. Dit plan ging nog uit van sloop van de molenromp. Mevrouw Overbeek gaat na wat de status van dit plan is geweest.
- *Terugkoppeling erfgoedbeleid*: De cursussen voor monumenteneigenaren door de Monumentenwacht en de heer Haitink zijn goed bezocht. De cursus duurzaamheid en monumenten was zelfs overboekt, waarschijnlijk wordt deze nog een keer herhaald. De monumentenschildjes zijn inmiddels verzonden naar de monumenteneigenaren. Circa de helft van de eigenaren heeft gebruik gemaakt van het aanbod voor een nieuw schildje. Vorige week heeft de wethouder het eerste schildje bevestigd op het gemeentelijk monument huis Musica aan
- *Digitalisering bouwarchief*: De overdracht van de dossiers zal plaatsvinden na afloop van de vergadering.

3. Erfgoed in de Omgevingswet

De heer Weijkamp van het Gelders Genootschap geeft een presentatie over erfgoed in de Omgevingswet.

4. Project Een nieuwe tijd! Wederopbouw in de Achterhoek

Mevrouw Te Winkel van het Gelders Genootschap geeft een toelichting op het regionale project “Een nieuwe tijd! Wederopbouw in de Achterhoek”. Specifiek voor de gemeente Lochem zijn twee kerken (in Lochem en Eefde), vakantiehuisjes, wederopbouw boerderijen en enkele uitbreidingswijken gerealiseerd in de wederopbouwperiode. Er komt een evenementenkalender die alle (ook kleine) projecten met elkaar verbindt. Op de website nieuwetijdachterhoek.nl kan men projecten aanmelden. Het project loopt in de periode 2019-2020. Het uitvoeringsprogramma is opgenomen als bijlage bij dit verslag.

De heer Frank is voor het Historische Genootschap bezig met een artikel een route over de wederopbouwperiode. Daarnaast is het Historisch Genootschap bezig met een expositie “Made in Lochem” over de industrie in Lochem. De wederopbouwperiode heeft hierin een belangrijke plek in.

De heer Hietbrink geeft aan de het Oranje comité Epse bezig is met het organiseren van een fietstocht voor 5 mei 2020 ivm 75 jaar bevrijding.

5. Beleidsregels zonnepanelen

De gemeente heeft (concept) beleidsregels voor het plaatsen van zonne-energie-installaties op monumenten en in het beschermd stadsgezicht opgesteld. Voordat het stuk verder wordt uitgewerkt wordt advies gevraagd aan de erfgoedcommissie.

Het uitgangspunt van het stuk is dat er iets meer mogelijkheden worden geboden dan in de huidige praktijk. Voordat er sprake kan zijn van het plaatsen van een installatie op een monument moeten mogelijke alternatieven zijn uitgesloten. Als er toch de wens is voor het plaatsen van een installatie op een monument dan kan dat bij voorkeur niet zichtbaar vanaf de openbare weg. Er wordt echter ook ruimte geboden op dakvlakken niet gekeerd naar de openbare weg, maar wel zichtbaar vanaf de openbare weg, bijvoorbeeld op zijdakvlakken ten opzichte van de openbare weg. Wel dient de installatie dan zo ver als mogelijk naar achter te worden geplaatst. In deze mogelijkheid zit de belangrijkste verruiming ten opzichte van de nu gehanteerde regels.

In het stuk wordt geen onderscheid gemaakt tussen rijks- en gemeentelijke monumenten.

De commissie vraagt zich af waarom er sprake moet zijn van een verruiming van de regels voor het plaatsen van zonne-installaties op monumenten. Er zijn voldoende alternatieven, zoals collectieve zonneparken. Het toestaan van het plaatsen van zonnepanelen op monumenten die zichtbaar zijn vanaf de openbare weg betekend een aantasting van de beeldkwaliteit van monumenten. Daarnaast mist de commissie een duidelijk kwalitatieve toets met de mogelijkheid tot maatwerk. Verander de voorwaarde zover mogelijk vanaf de weg in zoveel als mogelijk uit het zicht geplaatst. Dit hoeft namelijk niet altijd hetzelfde te zijn.

Er zijn gemeenten die een publieksfolder hebben gemaakt, waarin duidelijk in korte stappen is beschreven waar een eigenaar rekening mee dient te houden. Wellicht is dat ook voor Lochem een mogelijkheid.

6. Erfgoedprijs

De erfgoedcommissie rijkt in principe jaarlijks de erfgoedprijs uit. Tot afgelopen jaar bestond de prijs uit een verzilverde troffel. Afgelopen jaar bestond de prijs uit een glazen schaal van de Larense glaskunstenaar Hermine van der Does. Na de vorige vergadering zouden de commissieleden nadenken over een geschikte prijs voor dit jaar en mogelijk de volgende jaren. Een suggestie voor een prijs is een bronzen amulet, penning of iets dergelijks. Dit zou voor meerdere jaren kunnen worden ontworpen/gemaakt.

De commissie geeft de voorkeur aan een lokale kunstenaar uit de gemeente. De heer Frank geeft de naam van een mogelijk geschikte kunstenaar uit Gorssel door aan de heer De Bert.

In het verleden zijn de inwoners van de gemeente gevraagd nominaties voor de erfgoedprijs voor te dragen. Helaas kwam daar toen geen reactie op. Om de inwoners van Lochem toch te betrekken bij de erfgoedprijs is het wellicht een idee om een aantal genomineerden voor te dragen aan de inwoners, die dan kunnen stemmen op de genomineerden.

De commissieleden wordt verzocht suggesties /ideeën voor zowel de prijs als genomineerden te delen.

7. Terugkoppeling erfgoedbeleid

Een raadsvoorstel voor vaststelling van de cultuurhistorische waardenkaart wordt binnenkort voorgelegd aan het college van burgemeester en wethouders.

8. Terugkoppeling welstand+

Bierstraat 10 Lochem: Het verbouwen van een deel van een restaurant (DaVinci) tot woning en de realisatie van twee woningen op de verdieping. Het pand is bouwhistorisch zeer interessant en waardevol. Mevrouw Overbeek is samen met mevrouw Rood van de Rijksdienst op locatie geweest. Het betreft een ingrijpend plan. Bouwhistorisch onderzoek is geadviseerd, constructief en bouwfysisch vraagt het een en ander ook aandacht.

Boedelhofweg 85 Eefde: Er zijn verschillende plannen voor advies voorgelegd. Vervangen van één zijde van het dak van het achterhuis, bouw van een nieuwe woning (in het kader van de regeling Functieverandering Agrarische Bebouwing) en het bouwen van een kapschuur ter vervanging van een bestaande schuur. Op de bouw van woning en kapschuur is positief geadviseerd, met de opmerking dat er aandacht moet zijn voor de erfinrichting. Ten aanzien van het vervangen van een deel van de rietenkap is verzocht om nadere detaillering. De voorgestelde isolatiewaardes hebben totaal geen meerwaarde, maar zorgen wel voor een onevenredige verdikking van het dak pakket.

De Cloese Lochem: wederom is een plan voorgelegd voor een interne verbouwing. Het plan is vergelijkbaar aan het plan van 2 jaar geleden. Toen lag er een stevig negatief advies. Pijnpunten zijn het plaatsen van een lift, de dakkapellen op de achterzijde en een dakterras. De commissie vraagt zich af waar de luiken aan de voorzijde van het gebouw zijn gebleven, is dit niet een punt waar de gemeente actie op moet ondernemen?

9. W.v.t.t.k.

- De lezingen die de heer Hietbrink heeft gegeven over Joppe zijn goed bezocht. C
- Een werkgroep van De Elf Marken is bezig een aantal beeldbepalende graven op de oude begraafplaats in Gorssel op te knappen. De heer Hietbrink heeft tijdens het herstellen van een rollaag van het graf van de familie Brants (bewoner Huis Joppe en oud burgemeester van Deventer) door een ontstane opening een foto kunnen maken van de binnenzijde van het graf. Hierin bleek een bronskleurige urn met gedenkplaat te staan. In de komende ErfGoedNieuws wordt hier aandacht aan besteed.

Actielijst

Actie	Wie	Wanneer
Nagaan status besproken plan	Mevrouw Overbeek	22 mei

Reudinkterrein in welstand.		
Doorgeven naam kunstenaar Gorsel.	De heer Frank	22 mei
Suggesties voor zowel erfgoedprijs als nominaties doorgeven.	Allen	Doorlopend, uiterlijk 22 mei

Datum volgende vergadering maandag **22 mei 2019** om **09:00 uur**

CONCEPT